

Rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 24.08.1962, sp. zn. 9 C 169/62, ECLI:CZ:OSP1:1962:9.C.169.1962.1

Číslo: 67/1962

Právní věta: Jaký vliv na odškodnění podle § 7 odst. 1 zák. č. 150/1961 Sb. má skutečnost, že zaměstnanec před onemocněním chorobou z povolání i po tomto onemocnění pobíral částečný invalidní důchod.

Soud: Obvodní soud pro Prahu 1

Datum rozhodnutí: 24.08.1962

Spisová značka: 9 C 169/62

Číslo rozhodnutí: 67

Číslo sešitu: 7

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Náhrada škody v pracovním právu, Nemoc z povolání, Pracovní úraz

Předpisy: 150/1961 Sb. § 7

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 67/1962 sb. rozh.

Jaký vliv na odškodnění podle § 7 odst. 1 zák. č. 150/1961 Sb. má skutečnost, že zaměstnanec před onemocněním chorobou z povolání i po tomto onemocnění pobíral částečný invalidní důchod.

(Rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 1 z 24. srpna 1962, 9 C 169/62)

Žalobce, který byl izolátorem u žalujícího podniku, onemocněl profesionálním ekzémem na obou rukou a podle rozsudku od 27. 11. 1959 do 25. 4. 1960 byl z toho důvodu ve stavu nemocných. Když potom nastoupil do zaměstnání, nepracoval již jako izolátér, ale jako vrátný, později jako archivář. Tvrdil, že až do konce roku 1961 měl proto menší výdělky než před onemocněním. Domáhá se proto rozdílu mezi původním výdělkem a výdělkem po nastoupení do práce, tj. do 31. 12. 1961.

Svůj nárok uplatnil nejprve před rozhodčím orgánem u žalovaného podniku. Řízení u tohoto orgánu však zůstalo bezvýsledné; došlo proto k řízení před soudem, kde žalobce své nároky vyčíslil částkou 4756,40 Kčs.

Žalovaný podnik navrhl zamítnutí žaloby, protože podle potvrzení ONV Praha 1 nejde u žalobce o takový stupeň nemoci z povolání, aby byla odškodnitelná.

Obvodní soud pro Prahu 1 žalobce v plném rozsahu vyhověl. Rozhodnutí tohoto soudu se stalo pravomocným.

Odůvodnění:

Soud zjistil z lékařské dokumentace, že podle posudku kliniky nemocí z povolání trpí žalobce ekzémy profesionálního charakteru na obou rukou a že tyto ekzémy byly způsobeny prací s rostlinným klišem Polykasalem; klinika doporučuje, aby se jednak na kožním oddělení, jednak se uvaroval práce s Polykasalem. Podle posudku kliniky jde o chorobu z povolání. Poliklinika v Praze 7 – kožní oddělení, sdělila potom, že u žalobce kožní onemocnění z povolání trvá (Dg.: 702, 701). Táž poliklinika právě ve zprávě pro PKZ uvedla, že jde o ekzém profesionálního původu na předloktích a rukou (Dg.: 701, 703, 702) a že pro tuto chorobu žalobce nemůže pracovat s Polykasalem, ani jinými chemikáliemi. Posudková komise po zprávě Kliniky nemocí z povolání došla k závěru, že u žalobce šlo o chronický ekzém horních končetin, který je ve vývojovém stádiu. Ekzém je sice profesionálního původu, v přítomné době však nedosahuje stupně odškodnitelnosti.

V této souvislosti je třeba uvést, že toto stanovisko posudkové komise je vyjádřením k žádosti žalobcově, aby jeho částečný invalidní důchod, který již před tím pobíral pro vředové onemocnění žaludku, byl přeměněn v plný invalidní důchod.

Je proto samozřejmé, že dopis Odboru pracovních sil, jehož se dovolává žalovaný podnik, je jen vyjádřením toho, že choroba z povolání u žalobce není odškodnitelná z hlediska invalidního důchodu, tj. že mu nelze přiznat plný invalidní důchod při pracovním úrazu podle § 16 zák. č. 55/1956 Sb. Jiný význam toto sdělení nemá, zejména není a nemůže být sdělením toho smyslu, že žalobce žádnou nemoc z povolání neměl. To by bylo v příkrém rozporu s obsahem spisů, zejména posudků Kliniky nemocí z povolání a kožního oddělení polikliniky v Praze 7.

Vznikla-li proto žalobci škoda, je podle § 1 odst. 2 zák. č. 150/1961 Sb. třeba žalobce odškodnit, když žalovaný podnik nemohl uvést žádné důvody, které by ho zcela nebo zčásti zprošťovaly odpovědnosti podle § 2 a 3 zák. č. 150/1961 Sb.

To je ostatně v souladu se stanoviskem závodního výboru ROH a konečně i s postupem samotného žalovaného podniku, který svou povinnost uznával, když žalobci, jak nepopírá, nahradil do 25. 4. 1960 rozdíl mezi nemocenským a původním výdělkem.

Po skončení pracovní neschopnosti měl žalobce podle § 6 zák. č. 150/1961 Sb. zásadní nárok, aby byl zaměstnán na takovém místě, kde druh požadované práce a pracovní podmínky jsou pro něj vhodné vzhledem k jeho schopnostem a zdravotnímu stavu, a kde mohl dosahovat takového výdělku, jaký měl před onemocněním.

Takový nárok má pracovník po návratu z nemoci vždy, když je i zcela zdravý. To platí tím spíše, jestliže jeho pracovní schopnost je omezena, jako v tomto případě, když žalobce znovu nastoupil s doporučením lékařů, aby se varoval práce s Polykasalem.

Povinnost podle § 6 cit. zák. žalovaný podnik splnil, pokud jde o dobu od 1. 1. 1962. Do té doby (od 26. 4. 1960 do 31. 12. 1961) však tuto povinnost nesplnil. Má proto žalobce podle § 7 odst. 1, nárok na peněžité odškodnění. To plyne z ustanovení § 7 odst. 1, věta před středníkem cit. zák. Jde ovšem o to, jaký vliv na výpočet tohoto odškodnění vykonává ta okolnost, že žalobce již před onemocněním a i potom pobíral částečný invalidní důchod.

Podle § 7 odst. 1 věta 1. za středníkem zák. č. 150/1961 Sb., pobírá-li poškozený částečný invalidní důchod při pracovním úrazu, přísluší mu náhrada výdělku, pokud není uhrazena tímto důchodem.

Zákon se tedy zmiňuje výslovně jen o částečném invalidním důchodu při pracovním úrazu, nikoli též o jiném částečném invalidním důchodu. Úmysl zákonodárce je jasný: zákon má na mysli případy, kdy právě pro úraz nebo nemoc z povolání, o něž jde, se poškozený stane invalidním důchodcem, který je však jinak, třebaže omezeně, práce schopen.

Zákon tu však nemá na mysli případy, kdy poživatel částečného invalidního důchodu (pro nepracovní onemocnění) přesto pracuje, a v práci utrpí úraz, či nemoc z povolání. Zákon o sociálním zabezpečení zaměstnanců je totiž vybudován na myšlence, že částečný invalidní důchodce nadále pracuje. Patří mu proto jak částečný invalidní důchod, tak i nekrácený výdělek. Utrpí-li proto takový pracovní úraz, který ho z práce částečně vyřadí, musí nadále dostávat svůj někdejší nepracovní částečný invalidní důchod (pokud ovšem trvají podmínky pro jeho výplatu), dále pak výdělek, který bude dosahovat, a rozdíl mezi někdejším výdělkem dosahovaným výdělkem. Situace je podobná situaci u pracujících starobních důchodců, kde to § 10, vyhl. č. 7/1962 Sb. výslovně stanoví slovy, že za základ pro stanovení výše náhrady se bere jen výdělek po přiznání starobního důchodu (čili ten se pak neodečítá).

Tím je vyřešena otázka, kterou za pochybnou pokládal ZV ROH.

Je ovšem samozřejmé, že náhrada ušlého výdělku podle § 7 odst. 1 zák. č. 150/1961 Sb. je také maximalizována ustanovením odst. 2 v tom směru, že náhrada spolu s výdělkem a částečným invalidním důchodem při pracovním úrazu nesmí činit více, než kolik by činil (bez ohledu na pobíraný částečný invalidní důchod), invalidní důchod v nejvyšší míře podle předpisů o sociálním zabezpečení.

Jak se zjišťuje z rozhodnutí o částečném invalidním důchodu žalobce z 23. ledna 1959, činil naposled průměrný roční výdělek žalobce 21 630,- Kčs, čili měsíčně 1802,50 Kčs. Při 85 % průměrného ročního výdělku činí tedy invalidní důchod žalobce v nejvyšší míře částku 1531,70 Kčs. Protože, jak dále bude uvedeno, průměrný výdělek žalobce před onemocněním činil pouze částku 1 188,56 Kčs, nepřichází v tomto případě redukce podle § 7 odst. 2 cit. zák. v úvahu.

Podle přehledu výdělků žalobce za poslední rok před onemocněním (listopad 1958 až říjen 1959), činil žalobcův hrubý měsíční příjem (včetně náhrady za mzdu po dobu placených svátků a po dobu skutečné dovolené) částku 1144,92 Kčs hrubých. Žalobce byl nemocen po celý listopad a prosinec 1958, což činí dohromady 61 dnů. Jak se zjišťuje z přehledu výdělků, byl žalobce dále v r. 1959 nemocen v lednu 6 pracovních dní, v dubnu 8 pracovních dnů, v červenci a srpnu 17 pracovních dnů. Od ledna 1959 bylo pak 43 nedělí. To znamená, že v rozhodné době žalobce nepracoval 135 dnů. Na druhé straně rozhodná doba obsahuje 366 dnů. Jde tedy u žalobce o 231 pracovních dnů (srov. § 2 odst. 4 vyhl. č. 7/1962 Sb.).

Jestliže částka 11 149,92 Kčs se dělí počtem 231 dnů, dojde se k částce 48,26 Kčs hrubých denně. Při průměrných 26 pracovních dnech to představuje částku 1254,76 Kčs hrubých měsíčně. Žalobce v době svého onemocnění byl zařazen do daňové skupiny s 50 laňovou slevou, která tedy činila měsíční 66,20 Kčs. Proto průměrný čistý výdělek žalobce před onemocněním činil 1188,56 Kčs měsíčně.

Má-li být vypočteno to, co žalobci ušlo za dobu do konce roku 1961, mělo by se podle § 6 vyhl. č. 7/1962 Sb. vyjít z výdělků za 3 kalendářní měsíce po skončení pracovní neschopnosti.

Toto ustanovení však samo výslovně uvádí, že dojde-li později ke změně výdělků poškozeného, dochází k novému výpočtu, jestliže výdělky se liší aspoň o 5 Tomu je tak v daném případě.

Soud proto volil postup, umožněný tím, že jde o nárok časově omezený, že vypočítává to, co by podle

původního průměrného čistého výdělku žalobce býval vydělal a odpočítá to, co skutečně vydělal. Při tom celé časové období musel rozdělit na dvě období, a to proto, že žalobce, jak se zjišťuje z přehledu výdělků, vzhledem k narození dítěte od května 1961 se dostal do výhodnější daňové skupiny.

Žalobci přísluší tedy tyto nároky:

Období od 26. 4. 1960 do dubna 1961:

Za 5 pracovních dnů v dubnu 1960 by žalobce vydělal čistých 228,70 Kčs, za dalších 12 měsíců by vydělal 14 262,72 Kčs, takže by býval vydělal čistých 14 491,42 Kčs.

Naproti tomu žalobce vydělal hrubých (včetně zcela bezvýznamného nemocenského), 11 839,21 Kčs, a na dani mu bylo sraženo 575,92 Kčs, takže vydělal čistých za totéž období 11 263,29 Kčs.

Za toto období mu tedy ušel rozdíl, tj. částka 3228,13 Kčs.

Období od května 1961 do prosince 1961:

Žalobce by za toto období (při jiné sazbě daně by čistý výdělek činil 1215,06 Kčs), to je za 8 měsíců, vydělal 9720,40 Kčs. Naproti tomu vydělal hrubých včetně nemocenského) 8438,70 Kčs. Na dani bylo mu sraženo 246,60 Kčs, takže vydělal čistých 8192,10 Kčs. Rozdíl zmíněných dvou částek činí 1528,30 Kčs, tato částka ušla žalobci za druhé období.

Obě částky činí dohromady 4756,43 Kčs, se zaokrouhlením 4756,40 Kčs.

Žalobě bylo proto v tomto rozsahu vyhověno.